

SZARVASMARHASPORTOK IV.

A BIKARODEÓ 2. RÉSZ

Dr. Kenéz Árpád
 Állattenyésztési
 Teljesítményvizsgáló Kft.

Az előző cikkben az olvasók megismerkedhettek a bikarodeók történeti előzményeivel, kezdeteivel és írtam arról is, hogy milyen népcsoportok, milyen tevékenységéhez volt ez köthető és abból hogyan alakultak ki a jelen korunkban is ismert nagy rodeó

rendezvények. Szót ejtettem arról is, hogy habár férfias sportnak gondolnánk a bikarodeókat, szép számmal vettek/vesznek részt rajta női versenyzők és olykor gyermekek is. Jelen cikkben a bikarodeók legjellegzetesebb versenyszámaikat ismertetem röviden.

Steer wrestling (bulldogging)

A bikarodeo egyik leggyorsabb versenyszáma, amely néhány másodperc alatt zajlik le. A lovas és a szintén lovas segédje egy valamekkora előnnyel rendelkező tinót vesz üldözőbe, ahol a steerer (bulldogger) a lováról a tinóra ugorva, pusztán kézzel gyűri le az állatot. A segítő dolga, hogy a tinót folyamatosan úgy terelje, hogy a versenyzőtársa annak nyakába ugorhasson. Az 1. képen a steer wrestling jellegzetes pillanata látható, amikor is a steerer már karjával kontrollálja az állatot és csizmájának sarkát a homokba nyomva igyekszik lefékezni azt.

1. kép: Steer wrestling (Britannica.com)

Wild cow milking (szilaj tehének megfejtése)

A nagy múltú St. Paul (Oregon) rodeókon egy nagyon érdekes versenyszámat is láthatnak a kilátogatók. Két fős csapatok versenyeznek egymással. A feladat a

következő: a laktációban lévő tehenekből álló gulyából ki kell fogni lasszóval egy tehenet és egy kólásüvegnyi tejet kell lefejteni, amit ott azonnal be is kell mutatni a bírácoknak.

Bull riding (a bika szőrén való megülése)

A feladat egyszerű. Vagyis csak annak tűnik, hiszen 8-10 mázsás bikát kell szőrén megülnie a ridernek úgy, hogy csak az egyik kezével kapaszkodhat az állatra kötött úgynevezett bikakötélbe és 8 másodpercig fent kell maradjon az állat hátán. Az egyik legfontosabb szabály, hogy a szabad kéz nem érintheti sem az állatot, sem magát a versenyzőt, de még a szerszámokat sem. A bírók ezen túl figyelik a bika viselkedését, a felszerelés (pl. a bikakötél, a sarkantyúk, viselet) elemeit, továbbá a versenyző sarkantyúhasználatát is. Ezek együttese adja az összpontszámot. A bika hátáról való biztonságos földet érés is nagyon nagy kihívás. A versenyszámot gyermekek és nők számára is megrendezik, sokszor csak borjakkal.

2. kép: Egy bika már a rider nélkül (Pixabay, G Poulsen fotója)

Tie-down roping (a borjak lasszós befogása)

Ez a versenyszám egyértelműen a lovas pásztorok régi szakmai fogásain alapul. Ha egy borjút akár állatorvosi kezelés vagy akár eladás miatt le kellett választani a gulyától, lasszóval tudták elfogni. Ezt imitálja ez a szintén nagyon gyors versenyszám. A lovas az állatot üldözőbe veszi, a lasszót a nyakára dobja, majd leugorva a lóról lefogja azt, a földre dönti, és egy rövidebb hurokkal (amit addig a szájában tart) három lábát összeköti.

3. kép: A feladat elvégzését a versenyző kézfeltartással jelzi. A ló feszesen tartja a nyeregkápához rögzített lasszót, amíg a lovas a borjúval foglalkozik (fotó forrása: cfdrodeo.com).

Team roping

A rodeók valódi csapateseménye, ahol a csapat két lasszósból áll (Header és Heeler) és egy tinót kell kifogniuk. A lasszósok neve jól szemlélteti a szerepüket is. A „Header” az állat fejére kell, hogy dobja a lasszót, míg a „Heeler” a tinó hátsó két lábát kapja el. A szabály szerint a „Heeler” csak azután léphet akcióba, ha a „Header” már irányváltásra (balra) kényszerítette a tinót, ellenkező esetben kizárással végződik a futam. 10 másodperces időbüntetés jár, ha nem adják meg az előnyt a tinónak vagy ha a „Heeler” csak egy lábat kap el (5 mp). Sikeres feladatvégrehajtásról akkor beszélünk tehát, ha a lasszók a megfelelő helyen vannak (mindkét szarvat, nyakat vagy fejet és egy szarvat, továbbá mindkét hátsó lábat körbe fogják), és a kötelek feszesek, a lovasok egymással szemben állnak).

A felhasznált irodalmak és források a szerzőnél elérhetők.

4. kép: A tinók szarvát és nyakát általában valamilyen speciális kötéssel látják el a team roping versenyen (forrás: United States Team Roping Championships honlapja, ustrc.com).

